

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 80 0 П 007898 09 Рев
Бања Лука, 23.3.2011. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Биљане Томић, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Дарка Осмића, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља В. Ч. из Б., Улица ... бр. ..., против туженог С. ц. В. К., Л., кога заступа законски заступник М. С., ради поништења одлуке о избору кандидата и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Окружног суда у Бијељини број 80 0 П 007898 09 Гж од 17.6.2009. године, на сједници одржаној 23.3.2011. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бијељини број 80 0 П 007898 08 П од 09.4.2009. године одбијен је тужбени захтјев тужитеља којим је тражио да се поништи одлука директора туженог, број 607/08 од 19.8.2008. године у дијелу пријема у радни однос професора правне групе предмета, на одређено вријеме за школску 2008/2009 годину и одлука Школског одбора, број 722/08 од 12.9.2008. године којом је одбијен приговор тужитеља против наведеног рјешења, као и захтјев да се поступак избора кандидата за то радно мјесто, по истом конкурс у “врати на поновно одлучивање” и да се тужени обавезе да тужитељу исплати на име изгубљене зараде износ од 1.824,00 КМ (40% плате професора средње школе за период од 01.9.2008. године до 26.01.2009. године и на име трошкова добровољног пензијског осигурања износ од 360,5 КМ. Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бијељини број 80 0 П 007898 09 Гж од 17.6.2009. године жалба тужитеља је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Тужитељ ревизијом побија другостепену пресуду због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се пресуда укине и предмет врати истом суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Тужбом се тражи поништење одлука туженог ближе означених у изреци првостепене пресуде и да се тужени обавезе да понови поступак избора за радно мјесто професора правне групе предмета и да тужитељу исплати на име

изгубљене зараде, за период од 01.9.2008. године до 26.01.2009. године, износ од 1.824,00 КМ.

Према утврђеном чињеничном стању Школски одбор туженог је донио одлуку о расписивању јавног конкурса број 543/08 од 02.7.2008. године за упражњена радна мјеста, међу којима и радно мјесто „професор правне групе предмета на 16 часова“, на одређено вријеме – до 31.8.2009. године, који је објављен у дневном листу „Глас Српске“ дана 23.7.2008. године. Поред општих услова за то радно мјесто, конкурсом су предвиђени и посебни услови из члана 89., 90. и 91. Закона о средњој школи и услови предвиђени Правилником о врсти стручне спреме наставника у средњој школи. За ово радно мјесто на конкурс су се пријавили тужитељ и кандидат Д. К. По истеку рока за пријављивање кандидата по јавном конкурс, директор туженог је донио одлуку о пријему наставника у радни однос којом је на радно мјесто „професор правне групе предмета на 16 часова“ примљен кандидат Д. К., за којег је утврђено да испуњава услове конкурса. Тужитељ је против ове одлуке изјавио приговор који је одбијен одлуком Школског одбора број 722/08 од 09.9.2008. године а тужбу је поднио првостепеном суду дана 02.9.2008. године.

Првостепени суд је закључио да тужитељ уз пријаву за пријем у радни однос није доставио потребну документацију – лиценцу, која је услов за обављање послова професора и да је његова пријава на конкурс била непотпуна; да изабрани кандидат за наведено радно мјесто, Д. К. испуњава услове прописане Законом за избор за то радно мјесто, да је у радни однос примљен као приправник а по члану 89. став 3. тада важећег Закона о средњој школи („Службени гласник Републике Српске“, број 38/04 и 62/04, даље: ЗСШ) наставник који се прима као приправник, прима се без лиценце; да је у смислу одредби члана 76. став 3. истог закона, директор туженог овлаштен да изабере кандидата по конкурс који испуњава услове предвиђене конкурсом, те да је поступак и избор након расписаног јавног конкурса кандидата за поменуто радно мјесто, проведен по ЗСШ који је био на снази у вријеме доношења оспорених одлука туженог. Зато је примјеном наведених одредби и одредбе члана 90. и 91. истог закона одбио тужбени захтјев тужитеља.

Другостепени суд је прихватајући чињенична утврђења првостепеног суда закључио: да је по пријави тужитеља донесена мероторна одлука а да пријава није одбачена иако је тужитељ поднио само пријаву без доказа о испуњавању услова из конкурса и да је стога ирелевантна за одлуку у овом спору чињеница да тужитељ није имао лиценцу; да је дискреционо право директора туженог да са листе кандидата који испуњавају услове конкурса одабере кандидата којег сматра најбољим (члан 93. став 1. ЗШС) и да ово право директора туженог, искључује могућност суда да у оваквим случајевима има пуну јурисдикцију; те да тужитељ изведеним доказима није доказао чињенице које би указивале на могућу злоупотребу овлаштења директора приликом доношења оспорених одлука. Из ових разлога и на основу наведених законских одредби и примјеном правила о терету доказивања (члан 7. и 123. Закона о парничном поступку - „Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 49/09, даље: ЗПП) другостепени суд је жалбу тужитеља одбио и првостепену пресуду потврдио.

Одлука другостепеног суда је правилна.

Чланом 89. став 1. ЗШС прописано је да послове наставника и стручног сарадника има право да обавља лице које осим услова утврђених Законом има и: одговарајући степен и врсту школске спреме, да посједује важећу лиценцу за наставника, односно сарадника, да има одговарајуће љекарско увјерење о психичкој, физичкој и здравственој способности за рад са ученицима и потврду да није правоснажном пресудом осиђиван за кривична дјела учињена против уставног поретка, достојанства личности и морала и службене дужности за коју је изречена безусловна казна затвора у трајању од најмање шест мјесеци. По ставу 3. овог члана, наставник односно стручни сарадник који се прима као приправник, прима се без лиценце. Послове наставника у школи може да изводи лице које има најмање одговарајуће високо образовање (члан 90. ЗСШ).

Одлуку о избору наставника по конкурс у туженог за упражњено радно мјесто према одредби члана 93. став 1. ЗШС, доноси директор који у смислу члана 114. овог Закона одговара, између осталог, за законитост рада школе и за остваривање наставног плана и програма, организује и стара се о унапређењу образовног васпитног рада.

Према резултатима изведених доказа у вријеме расписивања конкурса и одабира пријављених кандидата тужитељ и изабрани кандидат Д. К. имали су једнаке услове за радно мјесто професора правне групе предмета, на које су се пријавили. Код таквог стања ствари, директор туженог је искористио своје дискреционо право из наведеног члана 93. став 1. ЗШС, како су то правилно закључили и нижестепени судови и на упражњено радно мјесто изабрао Д. К. који је изабран у својству приправника а у смислу члана 89. став 3. ЗСШ, наставник који се прима као приправник, прима се без лиценце.

Правилно је схватање нижестепених судова да се овдје не ради о спору пуне јурисдикције, у ком случају се обезбјеђује не само заштита права него и остваривање права, него се ради о испитивању законитости оспорених одлука туженог и да суд нема овлаштења да се упушта у цјелисходност и оправданост тих одлука, што спада у овлаштења доносиоца одлука (овдје туженог).

Тужбени захтјев тужитеља састоји се из три дијела, како се то наводи у ревизији. Тужитељ је одбијен са тужбеним захтјевом за поништење одлуке туженог о избору кандидата за радно мјесто на које се он пријавио и одлуке по приговору тужитеља. Само у случају поништења ових одлука тужени би био обавезан да изврши поновно избор кандидата и да утврђује евентуално основ одговорности за штету. Како је у конкретном случају одбијен тужбени захтјев тужитеља за поништење спорних одлука туженог, у конкретном случају нису наступиле наведене правне посљедице које наступају у случају њиховог поништења. Зато, наводи ревизије да су нижестепене пресуде захваћене повредом одредбе члана 191. став 4. ЗПП, због недостатка образложења о тужбеном захтјеву којим се тражи да се понови поступак избора кандидата за радно мјесто за које се тужитељ пријавио на конкурс и о накнади штете, нису од значаја за правилност и законитост побијане пресуде.

С обзиром на напријед наведено, доношењем одлуке о пријему у радни однос Д. К., тужитељу који се пријавио на конкурс за исто радно мјесто, није ускраћено право да равноправно, под истим условима учествује у поступку избора по расписаном конкурс, нити је подвргнут било каквој дискриминацији што је он без основа тврдио током поступка а што понавља и у ревизији. Супротно ревизионим наводима, да су спорне одлуке туженог резултат “злоупотребе директора туженог” и повреде члана 5. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 38/00, 40/00, 47/02, 38/03, 66/03 и 20/07), по налажењу овог суда, оне су резултат једнаког третмана учесника конкурса и избора кандидата на темељу ЗСШ (члан 89., 93. и 114. овог Закона).

Из стања списка у предмету произлази да у конкурс као услов за ово радно мјесто није наведено и “радно искуство”. Овај услов је прописан чланом 77. Закона о средњем образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“, број 74/08) који није био донесен у вријеме расписивања конкурса и избора кандидата, па позивање тужитеља у ревизији на ову одредбу, не може исходити другачију одлуку у овом спору.

Остали наводи ревизије нису од значаја за правилности и законитост побијане пресуде.

Према изложеном, побијана пресуда нема недостатака на које се указује у ревизији тужитеља а ни оних на које овај суд пази по службеној дужности, због чега је ревизија тужитеља одијбена као неоснована (члан 248. ЗПП у вези са чланом 241. истог закона).

Предсједник вијећа
Биљана Томић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић